

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Górné Nagy Istvánné ügyvéd felperesnek a Közép-magyarországi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság alperes ellen szolgálati idő megállapítása tárgyában hozott társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2007. május 30. napján kelt 21.M.5129/2005/23. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 24. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 21.M.5129/2005/23. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 5.000 (ötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálati helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. június 13-án szolgálati idő elismerése iránti kérelmet terjesztett elő az alperesnél. Az alperes a 2005. június 29-én kelt határozatával 42 év 57 nap szolgálati időt állapított meg a felperes részére. A felperes fellebbezett a határozat ellen, melyben az 1962. szeptember 1-től 1964. június 18-ig terjedő Mezőgazdasági Gépészképző Szakiskola Villamostagozatán folytatott tanulmányi idejét szolgálati időként kérte beszámítani. A felperes fellebbezésének elbírálása során az alperes másodfokú hatósága a 2005. augusztus 17-én kelt 11-18764/2005/6. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozatok felülvizsgálatát és megváltoztatását kérte. Arra hivatkozott, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) végrehajtására kiadott 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet (Vhr.) 29.§ (1) bekezdése szerint szolgálati időnek számít a szakmunkástanulói viszony. Mivel a felperes igazolta, hogy szakmunkástanuló volt, ezért ezt a szolgálati idejébe be kellett volna számítani. Előadta, hogy a szakmunkás bizonyítványt nyújtó

iskolának csak a neve az, hogy mezőgazdasági, valójában ipari iskola volt. Ezt igazolja az ún. záróvizsga bizonyítvány. Villanszerelésből és járművillamosságból vizsgázott, továbbá az iskola után autóvillamossági szerelőként dolgozott három évig. Az eljárás során a felperes hivatkozott arra is, hogy nem szakiskola volt, amit elvégzett, hanem szakképző iskola, amelynek időtartamát a szolgálati időbe be kell számítani.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a Tny. 4.§ (1) bekezdés f) pontjára a Vhr. 29.§ (1) bekezdésére hivatkozással megállapította a becsatolt tanulmányi értesítő másolata alapján, hogy a felperes a Mezőgazdasági Gépészképző Szakiskola Villamos-tagozatán tanult 1962. szeptember 1-től 1964 június 18-ig. Szakmunkás bizonyítványát, mely a felperest mezőgazdasági elektromos berendezés-szerelővé nyilvánította ez az iskola állította ki. A munkaügyi bíróság nem találta megalapozottnak a felperes hivatkozását, mely szerint szakképzői iskolába járt volna. A felperes nem vitásan gépészképzésben részesült, azonban az oktatási intézmény oktatási formája - nevéből kitűnően - szakiskola volt. A munkaügyi bíróság a tanulmányokról szóló dokumentumok megküldésével megkereste a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot (FVM), állásfoglalást kért az iskola képzési formájára vonatkozóan. Az FVM 2006. április 14-én úgy foglalt állást, hogy a felperes által végzett iskola alapító okirata szerint szakképző iskola, de a kérdéses időszakban szakmunkásképzési jogkörrel rendelkező szakiskola volt, ami a mai fogalmak szerint a szakképző iskolának felel meg. Ebből következően a felperes számára a kettő év tanulmányi időt a nyugdíj szempontjából számításba kell venni. A munkaügyi bíróság ismételt megkeresésére 2006. november 30-án kelt levelében az FVM korábbi álláspontját nem tartotta fenn a mező és erdőgazdálkodási tanulóképzésről szóló 1/1961. (III.31.) FM-MűM együttes rendelet (együttes rendelet), valamint a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 35. számú állásfoglalására tekintettel.

A felperes indítványozta a két tájékoztatás közötti ellentmondás feloldására a minisztérium ismételt megkeresését, azonban ezt a munkaügyi bíróság elutasította tekintettel arra, hogy a minisztérium később kelt és több körülmény figyelembevételével hozott álláspontját találta megalapozottnak.

Hivatkozott a munkaügyi bíróság a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 27. számú állásfoglalására, mely szerint a szakiskolai tanulók e minőségben eltöltött ideje nem minősül szakmunkástanuló viszonynak vagy tanulószerveződés alapján szakképző iskolában tanulói viszonynak, ezért szolgálati időnek nem tekinthető, ennél fogva a nyugellátás megállapításánál sem vehető

figyelembe szolgálati időként. A szakiskolai bizonyítványok a szakmákban ugyan egyenértékűek voltak a szakmunkás bizonyítványokkal, ezek az iskolák lényegében a mai értelemben vett középfokú szakmai végzettséghez kötött munkakörök betöltésére képesítették. A szakiskolai hallgatóknál nem a tanoncokhoz hasonló konkrét munkahelyi, fizikai munkavégzés, hanem az elméleti tanulmányok elsajátítása, az iskolai tanulmányokat folytató tanuló tevékenysége volt a meghatározó.

Rögzítette a munkaügyi bíróság, hogy az eljárás során hivatkozás történt az Országos Társadalombiztosítási Intézet (OTI) és a Földművelésügyi Minisztérium között 1949. december 17. napján létrejött megállapodásra, mely a mezőgazdasági szakiskolákban eltöltött tanulmányi időnek szolgálati időként való elismerésére vonatkozott, arra az esetre is, ha erre az időre a társadalombiztosítási nyilvántartásban bejelentés nem található. Ezen megállapodás felsorolta az érintett mezőgazdasági szakiskolákat és kihangsúlyozta, hogy a megállapodás az adott körben csak az 1949. november 1-től 1961. március 31-ig terjedő időben folytatott tanulmányok idejére vonatkozik. A felperes esetében az általa beszámítani kért időszak a megállapodásban megjelölt időkereten túlnyúlik.

Nem találta megalapozottnak a munkaügyi bíróság a felperes igényét arra hivatkozással sem, hogy a felperes szakképző iskolát végzett és ez alapján kell szolgálati idejébe a kérdéses időszakot beszámítani. Hivatkozott e körben a Legfelsőbb Bíróság KK 35. számú állásfoglalására és kifejtette, hogy a felperes nem igazolta, hogy tanuló szerződést kötött volna a szakképző iskolával, ezért a perbeli időszak ezen a jogcímen sem számítható bele szolgálati idejébe.

Kifejtette a munkaügyi bíróság, hogy az eljárás során a felperes, valamint az FVM levele is hivatkozott az együttes rendeletre. Ezen jogszabály alapján azonban a perbeli időszak felperes szolgálati idejébe nem számítható be egyrészt azért, mert ezen rendelet melléklete a gépészképzést nem tartalmazza, így a felperesre a rendelet hatálya nem terjed ki, másrészt a rendelet 4.§-a rögzíti a meghatározott felvételi korhatár kezdő évét (érettségizett vagy középiskolában képesítő vizsgát tett tanuló esetében életének 17. évét). A felperes esetében a tanulmányok megkezdésekor érettségi bizonyítvánnyal rendelkezett és 21. életévét is betöltötte.

Minderre tekintettel a munkaügyi bíróság azt állapította meg, hogy az alperes jogszerű határozatot hozott, a felperesnek az 1962. szeptember 1-től 1964. június 18-ig terjedő szakiskolában végzett tanulmányi ideje szolgálati időként nem vehető figyelembe.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében

foglaltakat fenntartotta. Kifejtette, hogy a rá vonatkozó rendelkezéseket nem az együttes rendelet, hanem a 2/1959. (IV.10.) MüM rendelet melléklete 14. oldala 2110. mező és erdőgazdasági gépészeti ipar, 2116. mezőgazdasági elektromos szerelő tartalmazza. Kifejtette, hogy az FVM 2. állásfoglalása az 1. állásfoglalását nem tartotta fenn az együttes rendeletre tekintettel. A munkaügyi bíróság a 2. állásfoglalást vette figyelembe, ez azonban téves jogszabályra hivatkozik, hiszen rá nem az együttes rendelet vonatkozik, hanem a 2/1959. (IV.17.) MüM rendelet, mert ott található a besorolása, nem pedig az együttes rendeletben. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet nem tartalmazza azon lényeges előadását, hogy az 1949. évi IV. törvény 39.§-a szerinti iparostanuló segédvizsgát letette. A 40.§ szerint a segédvizsga bizottságok az iskola vezetőjének vagy helyettesének az elnöklete alatt az iskolák mellett működnek. A vizsgabizottságban a munkáltatók és a szakszervezet küldöttei egyenlő arányban vesznek részt. A szakmunkás bizonyítványa szerint a vizsgabizottságban részt vett szakszervezeti vizsgabizottsági tag mellett részt vett a vállalati vizsgabizottsági tag is a munkáltató képviselőjében és ez igazolja, hogy iparos tanuló volt feltételezhetően vállalati érdekeltséggel. Hivatkozott még a 67/1958. (XII.24.) Korm. rendelet 34.§ (2) bekezdésére, miszerint szakmunkás az, akinek ipari szakképzettsége van. Az 1969. évi VI. törvény 35.§ (3) bekezdése az "ipari tanuló" szó helyébe a "szakmunkás tanuló" szót változtatta. Az MK 131. szerint ipari iskolák, szakiskolák és felső ipari iskolák voltak. A fentiek a felperes álláspontja szerint igazolják, hogy nem szakiskolába, hanem ipari iskolába járt, nem szakiskolai bizonyítványt, hanem szakmunkás bizonyítványt kapott, szakmunkás létét tehát nem lehet megkérdőjelezni. Szakmunkás bizonyítványát, aminek még a címe is szakmunkás bizonyítvány nem lehet degradálni szakiskolai bizonyítványnak. Minderre tekintettel továbbra is kérte az iparos tanuló idejének, amelynek végén szakmunkás bizonyítványt kapott, szolgálati időkénti elismerését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a munkaügyi bíróság megfelelő alapossággal feltárta az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes által hivatkozott 2/1959. (IV.10.) MüM rendelet nem rendelkezik arról, hogy a mezőgazdasági és erdőgazdasági gépészeti ipar szakiskolai időszak a Vhr. 29.§ (1) bekezdése szerinti képzésnek felel meg, a jogszabály csupán a képzés módját szabályozza.

Megalapozatlanul kifogásolta a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a munkaügyi bíróság az együttes rendelet előírásait alkalmazta, így a jogszabályi hivatkozása téves. Ezzel szemben a munkaügyi bíróság jogerős ítéletében kifejezetten akként foglalt állást, hogy az együttes rendelet hatálya a felperesre nem terjed ki, mivel annak melléklete a gépészképzést nem tartalmazza.

Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy KK 27. számú állásfoglalás értelmében a szakiskolai tanulók tanulmányi ideje nem minősült szakmunkástanuló viszonyban eltöltött időnek és a nyugellátás megállapításánál szolgálati időnek nem tekinthető. A rendelkezésre álló adatok alapján az volt megállapítható, hogy a felperes szakiskolai tanuló volt, tanulmányi szerződést nem kötött az iskolával. Kérelme elbírálásakor nem bírt jelentőséggel, hogy ipari vagy mezőgazdasági tanuló volt-e, mivel a képzés nem szakmunkástanuló viszony alapján történt. Ezt támasztja alá, hogy a felperes részére a szakiskola nem ipari tanuló munkakönyvet állított ki, hanem tanulmányi értesítőt, továbbá a felperes esetében nem történt meg a szolgálati időként elismerhető szakmunkásképzést igazoló munkaviszony-nyilvántartó lap társadalombiztosítás felé történő leadása az iskola részéről.

A felperes által hivatkozott 2/1959. (IV.10.) MüM rendelet - a felperes felülvizsgálati kérelembeli előadásával ellentétben - nem rendelkezik arról, hogy szolgálati időként be kell számítani a mezőgazdasági és erdőgazdasági gépészeti ipar szakiskolai tanulmányi időszakot, csupán a képzés módját szabályozza.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a munkaügyi bíróság helyesen, a Pp. 206.§ (1) bekezdése előírásainak megfelelően összevetette, értékelte és mérlegelte a perben rendelkezésre állt bizonyítékokat és abból megalapozott, logikus és jogszerű következtetést vont le. Nem sértett jogszabályt az alperes akkor, amikor a felperes által a mezőgazdasági gépészképző szakiskola villamos tagozatán folytatott 1962. szeptember 1-től 1964. június 18-ig tartó tanulmányi időt szolgálati időként nem ismerte el.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság a felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdés szerint kötelezte.

Az eljárás a Tny. 81.§-ának megfelelően illetékmentes.

Budapest, 2008. július 9.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk.
előadó bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró**